

Návrh habilitační komise na jmenování docentkou

Masarykova univerzita

Fakulta Filozofická fakulta
Habilitační obor Lingvistika konkrétních jazyků (germánské jazyky)

Uchazeč **PhDr. Hana Peloušková, Ph.D.**
Pracoviště Katedra germanistiky PedF MU v Brně

Habilitační práce *Německé konstrukce s 'es' a jejich české protějšky*

Habilitační komise

Předseda prof. PhDr. Iva Zündorf, Ph.D.
Masarykova univerzita – Filozofická fakulta

Členové

prof. PhDr. Libuše Spáčilová, Dr.
Univerzita Palackého Olomouc – Filozofická fakulta

prof. PhDr. Lenka Vaňková, Dr.
Ostravská univerzita – Filozofická fakulta

doc. Dr. phil. Veronika Kotůlková
Slezská univerzita v Opavě – Filozoficko-přírodovědecká fakulta

doc. PhDr. Jaromír Zeman, CSc.
Masarykova univerzita – Filozofická fakulta

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

PhDr. Hana Peloušková, Ph.D. studovala v letech 1979 - 1984 obor čeština - němčina na Filozofické fakultě v Brně. V roce 2004 získala po ukončení doktorského studia na téže fakultě vědeckou hodnost Ph.D.

Od roku 1990 působí na katedře německého jazyka a literatury Pedagogické fakulty MU. Jako zástupkyně vedoucí katedry se celá léta podílí na vytváření koncepce pracoviště.

Vědeckovýzkumná činnost je zaměřena především na kontrastivní syntax a korpusovou lingvistiku. Publikovala řadu studií a článků zaměřených na srovnávání německých a českých syntaktických struktur. Své výzkumy důsledně opírá o autentická jazyková data. Byla iniciátorkou projektů, v jejichž rámci byl vytvořen na PedF MU v letech 2000-2005 první funkční česko-německý paralelní korpus. Tento korpus vznikl ve spolupráci s Fakultou informatiky MU, s Ústavem Českého národního korpusu a Ústavem slavistiky na univerzitě ve Vídni. Od roku 2005 je koordinátorkou česko-německého paralelního korpusu projektu InterCorp, jež představuje nejrozsáhlejší akademický paralelní korpus na světě (propojuje 39 jazyků s češtinou). Tento projekt byl budován do roku 2011 v rámci výzkumného záměru Český národní korpus a korpusy dalších jazyků. Od roku 2012 je součástí projektu Český

národní korpus, podporovaného Ministerstvem školství České republiky v rámci programu Projekty velkých infrastruktur pro vědu, výzkum a inovace. Od počátků budování paralelních korpusů je Hana Peloušková nadšenou propagátorkou těchto instrumentů, o čemž svědčí řada publikací i přednášková činnost na českých i zahraničních univerzitách a mezinárodních konferencích. Do práce na sestavování korpusů zapojuje i své studenty a dosáhla toho, že se kontrastivní výzkum češtiny a němčiny založený na práci s korpusy stal samozřejmou součástí studia německého jazyka nejen na PedF MU, nýbrž na většině germanistických pracovišť u nás a na řadě bohemistik v zahraničí. V listopadu 2016 obdržela Dr. Peloušková za záslužné aktivity v oblasti korpusové lingvistiky ocenění děkana PedF MU.

Publikační činnost a účast v mezinárodní vědecké spolupráci:

Vedle monografie *Český a německý volný dativ* vydané v Brně v roce 2013 publikovala Dr. Peloušková výsledky své práce v několika společných monografiích ke korpusové lingvistice, z nichž jedna vyšla v prestižním německém nakladatelství Winter Verlag v Heidelbergu. Je editorkou tří tematických sborníků, čtyř učebnic a tří dalších učebních textů. Publikační činnost zahrnuje 25 článků, z toho jeden v ISI Proceedings, tři v recenzovaných časopisech. Své příspěvky prezentovala na mnoha konferencích se zahraniční účastí. Počet citací je 30, další ohlasy jsou na pedagogické práce. Vyzvednout lze citaci v práci předního německého gramatika prof. Hanse Wellmanna, další nalezneme u zahraničních kolegů ze Slovenska, z Maďarska, opakovaně u německého kolegy z Olomouce doc. Rinase. Dr. Peloušková je také spoluautorkou několika popularizačních textů.

Mezinárodní zapojení dr. Pelouškové vyplývá z její dlouholeté spolupráce s Ústavem českého národního korpusu, resp. účastí a koordinaci německého segmentu paralelního česko-německého korpusu v projektu *Intercorp*. Pro tuto činnost měla v počátcích projektu, který se vlastně kryje s počátky korpusové lingvistiky v české germanistice, ty nejlepší předpoklady, především díky předchozí zkušenosti s dvěma projekty v letech 2001 – 2003 s názvem *Elektronický paralelní korpus současné češtiny a němčiny*. Spolupráce s Ústavem slavistiky ve Vídni a s Prof. Dr. Gero Fischerem umožnila zapojení do česko-rakouského grantového projektu Aktion Česká republika.

Intercorp je nejen z pohledu české germanistiky a translologie jedinečný, velmi ceněný nástroj a práce na něm nadmíru záslužná. To je třeba zdůraznit, především vzhledem k náročnosti a časové investici, kterou taková práce nutně vyžaduje, její kvalita reprezentuje českou korpusovou lingvistiku doma i v zahraničí.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazečky *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru lingvistika konkrétních jazyků (germánské jazyky) na MU.

Pedagogická činnost:

Již od počátku devadesátých let se věnuje rané výuce německého jazyka, koncipuje přípravu učitelů německého jazyka pro 1. stupeň základní školy. Do roku 2015 byla členkou Oborové rady pro 1. stupeň ZŠ, nyní je členkou Oborové komise pro učitelství 1. stupně ZŠ a MŠ na PedF MU. Ve své pedagogické činnosti se zaměřuje zejména na německou syntax, v učitelství 1. stupně ZŠ i na německou morfologii a praktický jazyk. Je autorkou mnoha tištěných i elektronických učebních materiálů pro výuku německé gramatiky, zejména syntaxe. Ve své

výuce uplatňuje důsledně kontrastivní pohled na jazyk, usiluje též o propojení teoretických vědomostí studentů se schopností využít jich v budoucí práci učitele. O tom svědčí také počet vedených prací, 48 bakalářských, z toho 44 obhájených (4 zatím neobhájené) a 72 magisterských prací, z toho 67 obhájených a 5 zatím neobhajovaných.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru lingvistika konkrétních jazyků na MU.

Svou vysokou odbornou kvalifikaci habilitandka prokázala i ve své přednášce pro širší odbornou veřejnost dne 24. 11. 2016 na FF MU a věnovala se tématu *Zur Besetzung der Satzs Spitze im Deutschen und im Tschechischen*.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Habilitandka předložila habilitační spis *Německé konstrukce s 'es' a jejich české protějšky*, který vzhledem k tomu, že je zaměřen na systémové srovnání problematiky v němčině a češtině a je napsán česky, posuzovali specialisté, kteří se zabývají srovnávací gramatikou obou jazykových oblastí. Všichni v závěrečném hodnocení dospěli ke shodě a práci doporučují k dalšímu řízení:

- 1) Prof. Marek Nekula z Řezna, z vědeckého pracoviště česko-německých studií Bohemicum Regensburg-Passau konstatuje, že se "jedná o syntakticky orientovanou práci z oblasti kontrastivní lingvistiky, která vychází z dependenční gramatiky a využívá paralelních korpusů. V této oblasti práce nemá vlastní výzkumnou otázku, přesto autorka v analytické části jednoznačně prokazuje syntaktickou expertizu a schopnost kvantitativně vyhodnotit korpusový materiál. [...] Podotýká také, že by dosahu práce v zahraničním germanistickém diskurzu prospělo, kdyby práce byla napsána německy a lingvisticky ofenzivněji a kompaktněji nastolila syntaktické otázky spjaté s funkcemi ‚es‘, doporučuje kromě jiného důkladné rozpracování kapitoly věnované metodologickým otázkám.
- 2) Prof. Ružena Kozmová z UCM v Trnavě uzavírá své hodnocení tím, že „předložená habilitační práce je důkazem autorčiny erudice, přehledu o problematice a bohatých poznatků vyplývajících z dlouholeté práce s korpusem“ a považuje ji za přínos v oblasti kontrastivní jazykovědy.
- 3) Doc. František Štícha z Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR považuje vědecký význam práce za značný přínos pro výzkum gramatiky už samým svým tématem. V hodnocení uvádí, že „práce je věnována složité soustavě gramatických jevů, která dosud nebyla v úplnosti empiricky prozkoumána a popsána a její zásluha je v tom, že k tomuto tématu obrací intenzivní pozornost. Hlavní autorčinou zásluhou je, že cílevědomě a rozsáhle pracovala se zdroji dat a získala z nich mnohé cenné informace, které potvrzují nebo vyvracejí dřívější (většinou již několik desítek let staré) údaje o obligatornosti či fakultativnosti korelačního ‚es‘. Vzhledem k četným kvalitám práci doporučuje, formuluje ale současně kritická a upřesňující doporučení pro případnou publikaci.

Závěr: Úroveň habilitační práce PhDr. Hany Pelouškové, Ph.D., **odpovídá** požadavkům kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru lingvistika konkrétních jazyků (germánské jazyky) na MU.

Výsledek tajného hlasování komise

počet členů komise		5
počet členů komise přítomných hlasování		5
počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0
	neplatných	0

Návrh komise:

Na základě výsledků tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce předkládá komise vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh

jmenovat PhDr. Hanu Pelouškovou, Ph.D.

docentkou

v oboru **Lingvistika konkrétních jazyků (germánské jazyky)**

V Brně 25. listopadu 2016

prof. PhDr. Iva Zündorf, Ph.D.

prof. PhDr. Libuše Spáčilová, Dr.

prof. PhDr. Lenka Vaňková, Dr.

doc. Dr. phil. Veronika Kotůlková

doc. PhDr. Jaromír Zeman, CSc.